

”Hvis mine tegninger er levende, er jeg ligeglad med om jeg selv er det”

Af Claus Seidel, bladtegner - i anledning af årets store bladtegnerudstilling om Eiler Krag.

De sidder der alle, teatertegnerne, dér på første orkesterrække på de luvslidte plysstole på gl. scene. Erik Werner, Stender, den elegante Hans Bendix, Lollesgaard, Otto F., Palle Pio og flere endnu og – så den bryske granitblok, Eiler Krag.

Vi er i slutningen af tredserne og jeg er så småt blevet en del af selskabet.

Der er generalprøve kl. 12 på Det Kgl. Teater, men desværre er jeg sent på den og må skyndsomt kante mig ind på min plads. Da jeg når frem til Eiler og skal klemme mig forbi hans grå lærredstaske, som han har smidt på gulvet, vrænger han pludseligt og mere end højlydt op i mit ansigt: ”Har du ingen respekt for teatret?” Hans gennemborende blik er dræbende og befippet falder jeg ned på min plads. Jeg har i skyndingen glemt at tage min pibe ud af munden og det har udløst Eilers moralske øretæve til den yngste i flokken.

Jeg prøver i pausen at forklare og glatte ud. Piben var jo for længst gået ud o.s.v. ”Hold kæft og tegn, knægt!” mumler han og krabber ind på sin plads. Han er nemlig ikke til smalltalk og vil hellere sidde og hænge lidt inden den kongelige forestilling skal fortsætte.

Eiler Krag var ingen let person at omgås som kollega. Han havde sine venner i flokken og dem holdt han

sig til. Hans Bendix og Eiler havde det synligt svært sammen. Hans' lethed og elegance stod i skærende kontrast til Eilers udadtil alvorlige gemyt og fremtoning.

Bagved lå måske også en lille revalisering mellem de to bladtegnere om, hvem af dem, der var den største. Hvem der var kongerækkens ukronede konge og den havde Hans lagt billet ind på.

IMuseet for Dansk Bladtegning er vi ikke i tvivl. To af de solide hjørnesteen museet hviler godt og grundigt på og som gør museet berettiget og værdigt, er de to herrer. De hører begge til de største.

”Jeg lever for at tegne mennesker i deres omgivelser, med hinanden, i bevægelse og handling!”

Eiler vidste med sig selv at for at kunne mestre dette til det fuldkomne, ja, så var denne leg en kamp, der ikke endte før pennen ved livets slutning drattede ud af hånden. Og Eiler tegnede altid og alle steder. Sad han med til et redaktionsmøde og fik stukket opgaver ud, greb han chefredaktørens personlige brevpapir eller korrespondance og tegnede løs og kastede skødesløst resultaterne efter få øjeblikke på bordet. Fortvivlet kiggede chefredaktøren til sin brevveksling, der nu var blevet til stor bladtegnerkunst på bagsiden.

Udstillingen her vil givet vise eksempler på interessant post, hvis man vender Eilers streger.

Kunne han ikke tillade sig at trække tegneblokken op af sin skuldertaske i S-toget på vej hjem til Birkerød, for at tegne den unge kvinde overfor, ja så evnede han nærmest autistisk at affotografere på sin nethinde, hendes udtryk og bevægelser i togets omgivelser, for så, når han var godt hjemme på Platanvej, straks at kaste sig over

*Pigen i S-toget på vej til Birkerød. Hendes sanselighed og sensuelle holdning, hendes måde at spise
chokoladen på, er mættet af mandlige hormoner i Eiler Krags tegning.*

papiret i sit atelier, der lå som en tilbygning til det pæne borgerlige hus nær Furesøen og tegnede så præcist og sikkert sine indtryk af kvinden på vej hjem i toget.

Dramatisk, sprængfyldt af nærvær og iagttagelse. Nådesløst fastholdt og ramt på kornet. Aldrig den overfladiske lette afbildning, men den dybe sublime analytiske fastholdelse af personligheden så beskuernes nysgerrighed blev pirret til det overrump-lende. Pigens sanselighed og sensuelle holdning, hendes måde at spise chokoladen på, var mættet af mandlige hormoner i Eilers tegning. Man kan kun ærgre sig over ikke at have været med på turen med Kystbanen.

Eilers hule flød med bunker af tegninger. Stakke overalt. Tusch flasker, farver og pensler. Han arbejdede hurtigt, nærmest hektisk med sine tegninger og hans produktion må givet regnes for en af de største i faget. Altid søgende det dramafyldte i situationen, i figurernes indbyrdes spændinger og dialog. Hans leg med skygger, flader og rum mestrede han til fuldkommenhed. Farven blev provokerende brugt til at fortolke stemninger og handling. Så suverænt, så mageløst brugt i fordybelsen af den menneskelige anatomi. Beundringen for kønnenes kamp demonstreret i hver eneste tegning.

Hos Eiler kan vi se, hvordan vi er skabt og ser ud. Samhørigheden med naturen er overvældende dokumenteret og det maskinelle moderne storby menneske kan i Eilers bladkunst finde det oprindelige og ægte samspil mellem natur og kultur.

Dansk bladtegning havde med en tegner som Eiler blandt sig en personlighed, der skabte vel noget af det ypperste, der er blevet frembragt på et stykke papir. En kunst så intens, så sikker, så

yndefuld og så liderlig kan kun den sande mester præstere.

Lad os alle glæde os over den store oplevelse her i Diamanten.

Eiler Krag er en af de solide hjørnestene Museet for Dansk Bladtegning hviler godt og grundigt på og som gør museet berettiget og værdigt.

Museet for Dansk Bladtegning viser udstillingen *Eiler Krag* på Galleriet frem til den 17. maj 2003.